

ازدواج؛ روایتی شیرین از شوق، بیم، امید و دلبستگی

زندگی هر فردی چند مرحله‌ی حساس را پشت سر می‌گذارد که نیازمند تصمیم‌گیری درست و عاقلانه در آن زمان است و قطعاً یکی از این موارد حساس انتخاب شریک آینده زندگی خواهد بود.

ایسنا/آذربایجان شرقی زندگی هر فردی چند مرحله‌ی حساس را پشت سر می‌گذارد که نیازمند تصمیم‌گیری درست و عاقلانه در آن زمان است و قطعاً یکی از این موارد حساس انتخاب شریک آینده زندگی خواهد بود.

ازدواج در جامعه کنونی کشور و با توجه به تغییر سبک زندگی مردم رنگ و بوی متفاوتی به خود گرفته و تابوهایی را در جامعه به وجود آورده است که تشکیل زندگی را برای جوانان در اولویت‌های چندم و یا اصلاً غیرمهم جلوه داده است.

ازدواج را می‌توان یک سرمایه اجتماعی تلقی کرد که زن و مرد بر پایه یک سلسله باورها، ارزش‌ها و روابط اجتماعی به طور مشترک سرمایه‌گذاری می‌کنند. هر چقدر که ریسک این سرمایه‌گذاری کمتر باشد، پیامدهای آن قابل‌پیش‌بینی و احتمالاً مطلوب است و برعکس هرچه ریسک آن افزایش یابد، پیامدهای آن در زندگی فردی و اجتماعی زنان و مردان، غیر قابل‌پیش‌بینی و احتمالاً نامطلوب است. ازدواجی که در بستر و شرایط مناسب اجتماعی، بر پایه عشق، ایمان، اعتماد و تعهدات متقابل استوار شده و مبتنی بر سیستم پیچیده‌ای از وابستگی‌های دوجانبه است، پیامدهای اجتماعی آن نیز قابل‌پیش‌بینی و مطلوب خواهد بود؛ بنابراین خطرپذیری آن هم کاهش پیدا می‌کند.

متأسفانه امروزه به دلیل وجود مشکلات بی‌شمار اقتصادی و معیشتی بسیاری از جوانان به اندازه‌ای سست و بی‌انگیزه شده‌اند که گویا به کلی قصد ازدواج نداشته و قید این امر مبارک را زده‌اند که از جمله این مشکلات می‌توان به وجود مسائل اقتصادی، معیشتی، شغل، درآمد، مسکن، اعتماد و تشریفات بسیار زیاد خانواده‌ها عنوان کرد که گریبانگیر جوانان شده است. هفته‌ی ازدواج فرصت مهمی است تا به این مساله مهم پرداخته شود، مساله‌ای که در زمان‌هایی نه چندان دور برای زندگی جوانان اولویت بود اما گذر فرهنگی جامعه از سنتی به مدرنیته، موانع بسیاری را در این زمینه پیش روی جوانان قرار داده است.

نکات مهم برای داشتن یک انتخاب موفق

یک روانشناس حوزه خانواده و مشاور ازدواج به ایسنا می‌گوید: ازدواج یک پیوند احساسی و عاطفی میان زن و مرد بوده که تحت شرایط معینی به یک پیمانی تبدیل می‌شود تا در جهت اهداف مشترک، مسیر آرامش و رشد حرکت کنند؛ بنابراین هر ازدواجی، ازدواج موفق نیست.

دکتر حسن مولادوست ادامه می‌دهد: ازدواجی موفق است که زوجین در جهت جهان‌بینی و رسیدن به اهداف مشترک به یکدیگر کمک کنند که اولین شرط آن انتخاب درست و دومین شرط، مهارت مدیریت زندگی است.

وی در خصوص سن مناسب ازدواج اضافه می‌کند: سن شناسنامه‌ای یکی از مولفه‌های رشد محسوب می‌شود البته درست است که رشد انسان منطبق بر تقویم زمان بندی سالانه است اما سن تقویمی عدد قطعی و بدون تغییر نیست و در هیچ مکتبی و عرفی سن مشخصی تعیین نشده است چراکه انسان‌ها به دلیل فاکتورهای مختلف، رفتارهای متفاوتی دارند.

وی خاطر نشان می‌کند: معمولاً در عرف جامعه‌ی ما، دختران در ۱۷ سالگی و پسران در ۲۴ سالگی به رشد مناسب ازدواج نزدیک می‌شوند اما سن شناسنامه‌ای یکی از این مولفه‌ها است؛ بنابراین مشاور ازدواج در ابتدای آشنایی دو فرد معیارها را در کنار سن تقویمی مد نظر قرار می‌دهد؛ ثبات و تثبیت نسبی شخصیت دختر و پسر و رسیدن به بلوغ عاطفی، جنسی، فکری و اجتماعی در کنار سن شناسنامه‌ای باید مورد بررسی قرار گیرد.

این روانشناس در ارتباط با فاکتورهای لازم برای ازدواج موفق اظهار می‌کند: عوامل مختلفی سبب می‌شود تا ازدواج به یک زندگی مشترک و وضعیت رضایت بخش برسد؛ یک عده هستند که زندگی و انتخاب همسر آینده خود را با سخت‌گیری زیادی پیگیری می‌کنند، این افراد در انتخاب همسر، وسواس غیر قابل‌قبولی دارند که سبب تاخیر در ازدواج و یا عدم رضایت از همسر پس ازدواج می‌شود.

وی تأکید می‌کند: گروه دوم در مقابل این افراد قرار دارند و سهل‌انگاران انتخاب کرده و معمولاً زندگی ناپایداری دارند اما در ازدواج به دنبال آدم خوب نمی‌گردیم، دنبال آدم مناسب هستیم که تناسب، در انتخاب همسر بسیار مهم است.

وی با اشاره به برخی از فاکتورهای ازدواج موفق، خاطر نشان می‌کند: داشتن دنیاها‌های مشترک، علاقه، تفریحات و سبک زندگی مشترک و بستر خانوادگی مشابه چراکه که نمی‌توان فرهنگ خانواده‌ها را نادیده گرفت از عوامل ازدواج موفق است.

مولادوست می‌گوید: علاوه بر اینکه نیاز داریم تا هر دو طرف آماده ازدواج باشند، خانواده‌ها هم باید آماده باشند که برخی اوقات خانواده‌ها آماده نیستند اما باید آمادگی لازم برای پذیرش یک فرد به عنوان داماد و عروس را داشته باشند.

وی تأکید می‌کند: مهارت‌های لازم برای زندگی مشترک نیز بسیار مهم است درست است که به لحاظ مالی، جسمی و تحصیلی آمادگی داشت اما مهمترین آن، مهارت‌های لازم برای زندگی مشترک است اغلب ندارند؛ داشتن مهارت گفت‌وگو، گوش دادن، ارتباط موثر، توانایی حل بحران، حل مسئله، کنترل خشم و ارتباط درست با خانواده‌های یکدیگر در از مهمترین فاکتورها است.

وی ادامه می‌دهد: طرفین باید برای یکدیگر جذابیت ظاهری داشته باشند، بر خلاف آنچه که گفته می‌شود، معیار ظاهری مهم

نیست اما در ابتدای قضیه اگر جذابیت ظاهری مورد قبول نباشد، ممکن است معیارهای دیگر در چشم فرد هم کم‌رنگ تر شود ولی بازهم افراط و تفریط وجود دارد؛ برخی این ملاک بزرگ می‌دانند و برخی هم اهمیتی نمی‌دهند. این مشاور خانواده یادآور می‌شود: زندگی‌ها به گونه‌ای پیش می‌روند که امروزه خانواده‌ها نمایانگر فکر و اندیشه دختر و پسر نیستند، مدت زمان قابل توجهی برای شناخت لازم است، آشنایی پیش از ازدواج دوست دختری و دوست پسری نیست چراکه هدف هر دو طرف رسیدن به ازدواج است اما در دوستی هدف ازدواج نیست و مسیر در جهت آشنایی اهداف و نیم‌نگاهی به گذشته افراد طی نمی‌شود.

وی اضافه می‌کند: در روابط دوستی، تفریحات و لذت‌های لحظه‌ای و آنی مد نظر است اما عمق لازم برای شناخت و ازدواج وجود ندارد؛ لذا طبق پروتکل و قوانین مشخصی و عرف و شرع این آشنایی انجام شود.

وی ادامه می‌دهد: آشنایی باید زمانی میان دو الی چهار ماه باشد، این آشنایی حضوری با اطلاع خانواده‌ها در محل عمومی، گاه در کنار خانواده‌ها، گاه مجازی و گاه به شکل تحقیقات اولیه از محل زندگی، شغل، تحصیل، زندگی و آشنایان است.

مولادوست تاکید می‌کند: در آشنایی پیش از ازدواج مولفه‌های عاطفی نقشی ندارد اما در موارد متعدد وارد فاز احساسی می‌شوند و بعدها که اطلاع می‌یابند، مورد مناسب ازدواج نیست ناگزیر به پذیرش شده و سپس پشیمان می‌شوند.

وی همچنین بیان می‌کند: از ازدواج عجولانه باید پرهیز کرد، برخی خانواده‌ها به دلیل فضای عرفی عجولانه تصمیم می‌گیرند که سبب می‌شود بدون آگاهی و شناخت گاهی تن به عقد و ازدواج داده و بعد مدتی با موارد بدیهی روبرو می‌شوند که به علت عجله مورد غفلت قرار گرفته است.

وی ادامه می‌دهد: امروزه پیچیدگی‌های بسیاری در شخصیت انسان‌ها بوجود آمده است، طبیعتاً ازدواج یک تصمیم برای نیم قرن آینده زندگی فرد است و اهمیت زیادی دارد؛ بنابراین ضرورت دارد بسیار سنجیده و با تمامی جوانب اتفاق بیافتد که در این موقعیت نقش مشاور ازدواج نمایان می‌شود. امروزه به علت تخصصی شدن تمامی موضوعات زیستی، نیاز به متخصص امر خود را نشان می‌دهد که تجربه کافی داشته باشد و در مواقع حساس برای آنها شناخت بیشتری از خود و طرف مقابل ارائه دهد.

این روانشناس خانواده در خصوص دلایل کاهش تمایل جوانان به ازدواج می‌گوید: وجود مشکلات اقتصادی، مهمترین عامل در کاهش تمایل به ازدواج است، جوانی که کار ندارد، جرأت فراهم کردن مسکن و تشکیل را ازدواج را نخواهد داشت. نکته مهم تر، فرهنگ سازی نسبت به ازدواج است که ازدواج جزو کالاهای لوکس در جامعه قرار گرفته است و فضای ارتباطی رسانه‌ای ازدواج را تبدیل به کالای لوکس برای افراد لاکچری کرده و جرأت مندی آنها را برای ازدواج ساده و عزت مند گرفته است.

مولادوست خاطرنشان می‌کند: یکی از عوامل در میان جوانان امروزی، ارضا غریزه‌ها از راه‌های غیر معمول است که این، حس سیری کاذب ایجاد می‌کند و سبب می‌شود ازدواج به تاخیر بیافتد. برخی از خانواده‌ها، جوانان خود را به گونه‌ای تربیت کرده‌اند که مسئولیتی بر عهده‌ی آنها نیست؛ بنابراین ازدواج برای او دشوار و سخت بوده و سبب می‌شود فکر کنند بعد ازدواج بسیاری از لذت‌ها، کم‌کاری و تن‌پروری‌های آنها تعطیل می‌شود؛ لذا جرات ازدواج را نخواهند داشت.

وی ادامه می‌دهد: برخی هم اختلالات روانی دارند که جرأت لازم برای تصمیم‌گیری را ندارند و باید بررسی شوند. این مشاور ازدواج همچنین یادآور می‌شود: جوانان به درس خواندن اکتفا نکنند و کار مهارتی در حد پاره وقت در طول تحصیل داشته باشند که امکان تأمین هزینه‌های روزمره زندگی حداقلی را داشته باشد.

وی اظهار می‌کند: ارتباطاتی که منجر به رد و بدل کردن عواطف و احساسات و غریزه در دختر و پسر شود، باید فاصله‌گیرند که کمکی به شناخت طرف نمی‌کند و وابستگی می‌آورد و تبعات خطرناکی دارد.

این مشاور خانواده، خاطرنشان می‌کند: آموزش و یادگیری مهارت‌های زندگی بسیار مهم است، همان میزان که داشتن شغل و پول مهم است، مدیریت خشم، مهارت ارتباطی و روابط اجتماعی متناسب با بعد از ازدواج نیز مهم است که با مطالعه‌ی کتاب یا حضور در دفتر مشاوره و تمرین متناسب با آن برطرف می‌شود.

وی متذکر می‌شود: ازدواج دوستی، همکاری، هم‌کلاسی یا زندگی با پدر و مادر نیست؛ جنس این روابط دختر و پسر با تعهد قانونی شرعی و اخلاقی همراه است که بسیار متفاوت از این فضاها است و مهارت‌های لازم باید فراهم شود.

مولادوست اضافه می‌کند: نکته مهم دیگر پشتکار و جدیت در شغل و درآمدزایی است که بسیاری از آنها توجهی ندارند اما استمرار و پشتکار سبب موفقیت می‌شود و تأثیر بیشتری دارد.

او تاکید می‌کند: بعد انجام این اقدامات به خدا توکل کنید که از این بعد خدا گشایشی در امر ازدواج داده و مفهوم از تو حرکت از خدا برکت محقق می‌شود.

جوانان تمایل بسیاری برای ازدواج دارند اما شرایط فراهم نیست

یک کارشناس مسائل مذهبی نیز در خصوص نگاه اسلام و ائمه به موضوع ازدواج به ایسنا می‌گوید: فاکتور اصلی داشتن ازدواج موفق از نظر قرآن رسیدن به آرامش است که اگر در زندگی آرامش نداشته باشید، موفق نمی‌شوید و این مهم زمانی است که ازدواج از روی تعقل باشد و با عواطف و احساسات انتخاب نکنند.

حجت الاسلام محمود هادی ادامه می‌دهد: عواطف و احساسات زودگذر بوده و بعد مدت‌ها کمتر شده و نتیجه‌ای نخواهد داشت، انتخاب بر اساس عقل و عقلانیت مهم بوده و مهمترین فاکتور هم کفر و هم شأن بودن است یعنی از لحاظ فکری عقیدتی و فکری یکسان باشند.

وی اضافه می‌کند: جوانان تمایل بسیاری برای ازدواج دارند اما امکانات ازدواج فراهم نیست، وجود تشریفات زائد کار را بدتر کرده است و تقاضای غیر معمول مورد بعدی است که زندگی انسان را بر هم می‌زند. نقش خانواده‌ها در ازدواج جوانان بسیار مهم

است، اگر به نتیجه ای برسند که به جای تشریفات زائد باهم کنار بیایند عالی است و خانواده ها باید به فرزندان خود کمک کنند. یکی از وظایف پدر و مادر در قبال فرزندان خود، تامین اسباب و مقدمات ازدواج آنها است به ویژه پدر و مادری که دارای تمکن مالی هستند حتما باید به فکر ازدواج فرزندان خود باشند تا مبدا فرزندان آنها دچار گناه و معصیت شوند.

وی ادامه می دهد: یکی از موضوعاتی که امروز مطرح می شود، بحث استقلال مالی جوانان است؛ این خواسته هرچند بحق است اما شرایط اقتصادی جامعه به نحوی است که استقلال مالی جوانان و فراهم شدن شرایط قبل از ازدواج خیلی دیر محقق می شود. البته بنا به احکام فقهی، فراهم کردن زمینه ی ازدواج جوانان برای پدران و مادرانی که تمکن مالی دارند، واجب است تا جلوی گناه جوانان گرفته شود.

حجت الاسلام هادی در خصوص مانع تراشی های بعضی از والدین و شروطی که برای ازدواج تعیین می کنند، می گوید: باید از این والدین سوال کنیم که آیا شما نیز در زمان ازدواج دارای ملک شخصی، خودرو، امکانات آنچنانی و... بودید؟ قطعاً پاسخ آنها منفی خواهد بود در حالیکه وقتی دو جوان عاشق یکدیگر می شوند، با داشتن شور و شوق جوانی و با تلاش و حمایت از یکدیگر می توانند زندگی مشترک و آشیانه ی خود را تشکیل می دهند.

این کارشناس مذهبی به تاکید اسلام بر ازدواج آسان اشاره کرده و اضافه می کند: دو معضل بسیار مهمی که اکنون جامعه و جوانان را تحت فشار قرار داده است عبارتند از تعیین مهریه های سنگین و تشریفات بی جا که بدون شک ۵۰ درصد مشکلات ازدواج را همین تشریفات بی جا به وجود آورده و جوانان را از انجام ازدواج ترسانده است و وقتی که به یک جوان می گوئیم ازدواج کند موضوعاتی مانند هزینه های تالار، خرید طلا و... را مطرح می کند که موجب ترس این جوان از انجام ازدواج شده است.

وی خاطرنشان می کند: در این شرایط سخت اقتصادی و گرانی آیا واقعیت ضروری است که جوان را وادار به خرید سرویس طلا کنیم؟ آیا مانع تراشی ها و شروطی که به لحاظ شرعی و قانونی هیچ توصیه ای به آنها نشده است، لازم است؟ چرا وقتی که دو جوان عاشق یکدیگر شده اند و یقین دارند که می توانند در کنار هم زندگی کنند، پدران و مادران بجای کمک به آنها و فراهم کردن شرایط ازدواج فرزندان خود، مانع تراشی می کنند؟

وی به نقش دولت و متولیان امر ازدواج تاکید کرده و بیان می کند: دولت و همه ی کسانی که در این موضوعات مسئول هستند، باید در روز قیامت پاسخگو باشند که چرا با وجود امکانات زیاد در کشور بازهم جوانان در امر ازدواج و تشکیل زندگی دچار مشکل هستند و باتوجه به اینکه اکثریت جامعه دارای مشکلات مالی هستند، مسئولان امر برای فراهم شدن شرایط ازدواج جوانان چه کارهایی انجام داده اند؟

حجت الاسلام هادی در پاسخ به این سوال که چرا علی رغم وعده الهی در خصوص فراهم کردن شرایط مالی زندگی مشترک بعد از ازدواج، عده ای از جوانان همچنان از ازدواج می ترسند، می گوید: خداوند در آیه ۳۲ سوره نور می فرماید «وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِنَّ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُعْذِرُهُمُ اللَّهُ مِنْ قَضِيهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ» یعنی نباید نگران فقر بعد از ازدواج باشیم و خداوند وعده داده که شما ازدواج کنید و اگر فقیر هم باشید، شما را غنی می کنم.

وی اضافه می کند: این آیه برای بسیاری از افراد ملموس است، چراکه در اوایل ازدواج کمترین امکانات ممکن را نیز نداشتند اما بعد از گذشت چند سال صاحب مسکن، فرزند و امکانات شده اند؛ بنابراین وعده خداوند قطعاً تحقق پذیر است ولی متأسفانه مشکلات فعلی جامعه و تشریفات کاذب باعث ایجاد ضعف در ایمان افراد شده است که اگر یک جوان به تشریفات و تجمل گرایی تن دهد، دچار گرفتاری خواهد شد.

وی اظهار می کند: اگر به آداب و رسوم ۲۰ الی ۲۵ سال قبل برگردیم، بسیاری از مشکلات ازدواج حل خواهد شد بطوریکه در آن سالها خانواده ها در یک اتاق و در اوج شادی و صمیمیت عقد می گرفتند و شادی می کردند و خبری از تالار، باغ و ماشین های عروس گران قیمت نبود و با همان خودروهای ساده آن دوران بهترین زندگی را شروع می کردند.

این کارشناس مذهبی می گوید: که شخصیت کسانی که ثروت آنچنانی ندارند، کمتر از کسانی که ثروتمند هستند، نیست و از کسانی که تمکن مالی دارند، می خواهم رعایت حال افشار ضعیف و پایین جامعه را نیز بکنند چرا که در روز قیامت پاسخگوی بعضی از کارها خواهند بود.

حمایت همه جانبه ای از جوانان در امر ازدواج شود

مدیرکل امور زنان و خانواده استانداری آذربایجان شرقی نیز در این خصوص به ایسنا می گوید: باید با حمایت همه جانبه از جوانان مخصوصاً در بحث اشتغال، مهارت آموزی و اعطای تسهیلات ازدواج و همچنین تسهیلات کم بهره برای ایجاد شغل جوانان امید، انگیزه و نشاط لازم در جوانان ایجاد شود.

رقیه صادق زاده ادامه می دهد: می توان با تجلیل و الگو قرار دادن خانواده هایی که علی رغم درآمد پایین توانسته اند فرزندان موفق به جامعه تحویل دهند و در ازدواج فرزندان خود نیز موفق بوده اند، از تجربیات این خانواده ها در امر ازدواج استفاده کرد.

وی با تاکید بر اهمیت ارائه ی مشاوره، آموزش و فرهنگ سازی در مدارس، دانشگاه ها و مراکز آموزشی، اضافه می کند: باید با اتکاء به ارزش های اصیل و پایدار و توجه به فرهنگ های اسلامی که بسیار موثر و تاثیرگذار هستند، آموزش های لازم در این خصوص با محوریت ازدواج های پایدار، نقش خانواده ها، روابط صحیح زنشویی، انتخاب صحیح همسر داده شود.

وی خاطرنشان می کند: نقش رسانه ها نیز در این زمینه مهم است و از این طریق می توان در زمینه ی تبیین و ترویج مسائل فرهنگی در امر ازدواج و اطلاع رسانی در خصوص پیامدهای ازدواج دیرنگام و به تبع آن تاخیر در فرزندآوری به خانواده ها و جوانان اطلاع رسانی شود.

مدیرکل امور زنان و خانواده استانداری آذربایجان شرقی با تاکید بر اینکه منظور از شغل جوانان تنها شغل های سازمانی نیست،

بیان می کند: ما می توانیم با ارائه ی مهارت های مختلف به جوانان در مراکز فنی و حرفه ای زمینه ی یادگیری تخصص های مختلف را برای جوانان آماده کنیم تا آنها بتوانند با داشتن این تخصص شغل مورد علاقه ی خود را آغاز کنند.

آذربایجان شرقی رتبه سیزدهم کشوری در امر ازدواج را به خود اختصاص داده است

کارشناس مسئول جمعیتی اداره کل ثبت احوال آذربایجان شرقی نیز با اشاره به اینکه در سال ۱۴۰۰ بیشترین میزان ولادت مربوط به سیستان و بلوچستان با نرخ ۲۸.۱ درصد و کمترین فرزندآوری مربوط به استان گیلان با نرخ ۸.۴ بود، می گوید: آذربایجان شرقی با نرخ ۱۲.۱ در رتبه بیست و دوم و پایین تر از متوسط کشوری قرار دارد.

علی محمدی ادامه می دهد: بیشترین ولادت در سال ۱۴۰۰ آذربایجان شرقی مربوط به چارواپماق با نرخ ۱۸.۱ و کمترین فرزندآوری مربوط به اسکو با نرخ ۷.۱ است.

وی اضافه می کند: در مبحث ازدواج ملکان با نرخ ۱۲.۴ بیشترین ازدواج و اسکو با نرخ چهار کمترین نرخ ازدواج را داشته و برای ملکان با نرخ ۳.۳ بیشترین و کلیبر با نرخ ۰.۹ کمترین طلاق ثبت شده است.

کارشناس جمعیتی ثبت احوال استان در خصوص روند فرزندآوری در استان نیز تاکید می کند: در روند ثبت ولادت از سال ۹۱ تا ۱۴۰۰ بیشترین نرخ مربوط به سال ۹۳ با ۷۲ هزار فقره ولادت بوده که این عدد در سال گذشته به ۴۹ هزار کاهش یافته است.

محمدی اظهار می کند: نرخ رشد طبیعی استان در سال ۱۴۰۰ با مقایسه کشوری به ۰.۴۲ درصد رسیده است که در سه سال اخیر روند کاهشی داشته و اگر با این روند ادامه پیدا کند، در سال ۱۴۰۵ با نرخ رشد منفی مواجه خواهیم بود.

وی یادآور می شود: در خصوص ولادت ثبت شده برحسب گروه های سنی مادران ۸/۸ درصد زیر ۲۰ سال، ۴۴.۶ درصد ۲۰ تا ۲۹ ، ۴۲ درصد ۳۰ تا ۳۹ سال و ۴.۶ درصد در مادران ۴۰ تا ۴۹ سال بوده است، میانگین سن مادران هم در سال گذشته ۲۹.۲ بود که در مقایسه با سال ۹۰ که میانگین ۲۷.۴ سال بود، افزایش داشته است.

وی با اشاره به اینکه آذربایجان شرقی در رتبه ۱۲ کشوری در ازدواج و طلاق قرار دارد، خاطرنشان می کند: میانگین سن ازدواج مردان ۳۰.۳ سال و زنان ۲۴.۲ است.

وی با بیان اینکه بیشترین ازدواج برای استان های خراسان جنوبی و سیستان و بلوچستان و کمترین ازدواج برای استان های سمنان و تهران ثبت شده است، ادامه می دهد: روند ازدواج طی ۱۰ سال اخیر رو به کاهش است.

محمدی اضافه می کند: در روند طلاق بیشترین طلاق برای استان های البرز و خراسان رضوی و کمترین طلاق برای استان سیستان و بلوچستان ثبت شده است.

کارشناس جمعیتی ثبت احوال استان با بیان اینکه بیشترین سن طلاق بین سن ۳۰ تا ۴۰ سال زنان و مردان است، تاکید می کند: ۸۳ درصد طلاق ها وقتی مرد از زن بزرگتر بوده، ۸.۲ درصد هم سن بودند و ۸.۸ درصد وقتی خانم از مرد بزرگتر بوده روی داده است.

محمدی با اشاره به اینکه در بهار ۱۴۰۱ نرخ ولادت استان منفی ۹.۶ درصد بوده است، میگوید: ازدواج ۱۹.۶ درصد کاهش و طلاق ۳.۱ درصد افزایش داشته است.

فعالیت ۲۵ مرکز حوزه ی خانواده و ازدواج در آذربایجان شرقی

مدیر کل ورزش و جوانان آذربایجان شرقی نیز می گوید: در آذربایجان شرقی ۲۵ مرکز در حوزه ی ازدواج و خانواده فعالیت می کنند که امسال به غیر از موضوعات ازدواج آسان و پایدار به مساله فرزندآوری هم ورود می کنیم.

حبیب ستوده نژاد با طرح این پیشنهاد که در حوزه جوانان مشاوره پیش از ازدواج در قالب قانون اجباری شود، ادامه می دهد: این موضوع در استان به صورت پایلوت اجرا می شود و اگر نتایج مطلوب باشد، احتمال تصویب این پیشنهاد وجود دارد.

وی اضافه می کند: در این هفته برنامه هایی نظیر کارگاه ازدواج به هنگام و آگاهانه، تجلیل از خیرین، ترویج و تسهیل ازدواج، آموزش مهارت های زندگی و مشاوره رایگان پیش از ازدواج برگزار خواهد شد.

به گزارش ایسنا، عوامل بسیاری در تشکیل یک زندگی مشترک موفق دخیل است که پختگی طرفین را می طلبد، همه ی پیچیدگی های انتخاب شریک زندگی تنها به نوع تحلیل و نگاه جوانان ما بازمی گردد که می توان این پیچیدگی ها را با نوع نگاه خاص خود سهل و آسان کرد البته نقش دولتمردان و تسهیل ازدواج از سوی آنها نیز بی تاثیر نیست.